BUSINESS મિત્ર

જુલાઇ સીરિઝમાં સેન્સેક્સ-નિફ્ટી નજીવા ઘટાડા સાથે સપાટ રહ્યા

ફેડ રિઝર્વન નીતિગત નિર્ણય પહેલા રોકાણકારોમાં સાવચેતી

વાણિજ્ય પ્રતિનિધિ તરફથી

અમદાવાદ, તા.28: ભારતીય શેરબજારમાં આજે જુલાઇ સીરિઝમાં બેઉતરફી વધઘટે છેલ્લે નજીવા ઘટાડા સાથે સપાટ બંધ રહ્યું હતું. યુએસ ફેડરલ રિઝર્વના નીતિગત નિર્ણય પહેલા રોકાણકારો સાવચેત રહ્યા હતા અને ચાલુ કોર્પોરેટ કમાણીની મોસમનું મુલ્યાંકન કરવાનું ચાલુ રાખ્યું હોવાથી નજીવો નીચા સ્તરે બંધ થયા હતા. નિફ્ટી ડેરિવેટિવ્ઝ કોન્ટ્રાક્ટની સમાપ્તિ થવાને કારણે ટ્રેડિંગ અસ્તવ્યસ્ત રહ્યું હતું. જે છેલ્લે નિફ્ટી 24000 પોઈન્ટની સપાટીની નીચે બંધ રહી હતી.

સેકટર વાઇઝ જોઇએ તો એફએમસીજી, કેમિકલ અને પીએસયુ બેન્કના શેરોમાં સુધારો નોંધાયો હતો, જ્યારે આઇટી, રિયલ્ટી અને કન્ઝયુમર ડયુરેબલ્સના શેરોમાં ઘટાડો જોવાયો હતો.

કોમોડિટીઝ માર્કેટમાં સપ્ટેમ્બર સેટલમેન્ટ માટે બ્રેન્ટ ક્રુડ વધુ 2.65 ટકા ઘટીને 86.02 ડોલર પ્રતિ બેરલ પર બંધ રહ્યો હતો. રૂપિયામાં સુધારો આગળ વધતો જોવા મળ્યો હતો.

બીએસઇ સેન્સેક્સ 68.86 પોઇન્ટ એટલે કે 0.09 ટકા ઘટીને 76765.92 પોઇન્ટના સ્તરે બંધ રહ્યા હતા. આજે ઇન્ટ્રાડેમાં સેન્સેક્સ 76988 પોઇન્ટ સુધી ઉછળ્યો હતો, જ્યારે નીચામાં 76672 પોઇન્ટ સુધી ઘટ્યો હતો. નિફ્ટી 10.60 પોઇન્ટ એટલે કે 0.04 ટકા ઘટીને 23985.35 પોઇન્ટના સ્તરે બંધ રહી હતી. આજે ઇન્ટ્રાડેમાં નિફ્ટી 24041 પોઇન્ટ સુધી ઉછળી હતી, જ્યારે નીચામાં 23954 પોઇન્ટ સુધી ઘટી હતી. બેન્ક નિફ્ટી 331.60 પોઇન્ટ એટલે કે 0.58 ટકા ઘટીને 56755.60 પોઇન્ટના સ્તરે બંધ રહ્યા હતા.

બીએસઇ ખાતે ઇન્ડેજીન લિ.માં 22.66 ગણા, હેક્ષાવેર ટેકનોલોજીમાં 22.26 ગણા, એલાઇડ બ્લેન્ડર્સમાં 12.22 ગણા, ઉષા માર્ટીનમાં 8.65 ગણા અને કેપ્રી ગ્લોબલ કેપિટલમાં 8.63 ગણા કામકાજ નોંધાયા છે. એનએસઇ ખાતે હેક્ષાવેર ટેકનોમાં 34.32 ગણા, એફલ થ્રીઆઇમાં 20.8 ગણા, ઉષા માર્ટિનમાં 12.46 ગણા, વરૂણ બેવરેજીસમાં 7.59 ગણા અને કેપ્રિ ગ્લોબલ કેપિટલમાં 7.29 ગણા કામકાજ નોંધાયા છે.

બ્રોડર માર્કેટમાં ફ્રન્ટલાઇન શેરોને પાછળ છોડી દીધા હતા. બીએસઇ મિડકેપ ઇન્ડેક્સ 0.01 ટકા અને બીએસઇ સ્મોલકેપ ઇન્ડેક્સ 0.47 ટકા વધ્યો હતો. માર્કેટ બ્રેડથ મજબૂત રહી હતી. બીએસઇ ખાતે 1631 શેરો વધ્યો હતો, જ્યારે 2624 શેરો ઘટ્યા હતા અને 182 શેરો યથાવત રહ્યા હતા. એફએમસીજી શેરોમાં સુધારો જોવા મળ્યો હતો. નિફ્ટી એફએમસીજી ઇન્ડેક્સ 1.38 ટકા ઘટ્યો હતો. જેમાં વરૂણ બેવરેજીસ, એચયુએલ, ટાટા કન્ઝયુમર, ઇમામી, પતંજલી ફુડસ સૌથી વધુ ઘટ્યા હતા, અન્ય નુકશાનકારોમાં ડાબર ઇન્ડિયા, ગોદરેજ કન્ઝયુમર અને આઇટીસી ઘટ્યા હતા. બીજી તરફ, રેડિકો ખેતાન, નેસલે ઇન્ડિયા અને મેરિકો વધ્યા હતા.

વૈશ્વિક સ્તરે કોર્પોરેટ અર્નિંગ અપડેટસની ઉથલપાથલ વચ્ચે યુરોપિયન બજારો આગળ વધ્યા હતા, કારણ કે ઓઇલના ઘટતા ભાવો અને એશિયન બજારોમાં ટેક આગેવાની હેઠળના વેચાણને કાણે રોકાણકારોના સેન્ટિમેન્ટને ઘટાડવામાં નિષ્ફળ ગયું હતું. કેલેન્ડર પર એમેઝોન, મેટા પ્લેટફોર્મ્સ અને માઇક્રોસોફ્ટની પસંદની મેગા કમાણીની ઘોષણાઓ પહેલા રોકાણકારોને અનિશ્ચિતતાએ પકડી લીધા હોવાથી એશિયન બજારો નીચા સ્તરે બંધ થયા હતા, જેમાં દક્ષિણ કોરિયાનો કોસ્પીમાં 10 ટકાથી વધુ ઘટાડો થયો હતો.

ભારતીય રૂપિયામાં મજબૂતાઈ, 5 પૈસા વધીને 95.85 થયો

ક્રૂડના ભાવમાં ઘટાડા અને બહુ રાજકીય તણાવમાં ઘટાડાની અસર

મુંબઈ, તા. 28 : મંગળવારે રૂપિયો સતત ત્રીજા સત્રમાં મજબૂત રહ્યો અને 5 પૈસા વધીને 95.85 પર બંધ થયો, ક્રૂડ ઓઇલના ભાવમાં ઘટાડો થવાથી તેમજ પશ્ચિમ એશિયા સંકટ હળવું થવાના સંકેતો વચ્ચે રૂપિયાને ટેકો મલયોન્હાતો. ચલણમાં મજબૂતાઈ જોવાઈ છે, ત્યારે વિદેશી સંસ્થાકીય રોકાણકારો ભારતીય શેરબજારમાં ચોખ્ખા વેચાણકર્તા રહ્યા છે. ચલણ બજારોમાં ભારતીય રૂપિયામાં રિકવરી ચાલુ રહી હતી. સોમવારે રૂપિયો 54 પૈસા મજબૂત થઈને 95.89 પર બંધ રહ્યો હતો. મંગળવારે રૂપિયો 95.76 પર મજબૂત ખુલી ઈન્ટ્રાડે 95.62 થયો હતો અને અંતે 95.85 એ બંધ રહ્યો હતો. રૂપિયામાં તાજેતરની મજબૂતાઈ વૈશ્વિક કોમોડિટી અને ભૂરાજકીય ક્ષેત્ર થઈ રહેલી સકારાત્મક ગતિવિધિને કારણે જોવાઈ રહી છે. ભારત માટે મહત્વપૂર્ણ બ્રેન્ટ ક્રૂડ ઓઇલમાં 1.21 ઘટીને પ્રતિ બેરલ $87.15 પર પહોંચ્યું છે. ભારત તેની તેલ જરૂરિયાતોનો મોટો હિસ્સો આયાત કરે છે, તેથી વૈશ્વિક સ્તરે ક્રૂડ ઓઇલના નીચા ભાવ આ આયાત માટે ચૂકવણી કરવા માટે યુએસ ડોલરની માંગ ઘટાડે છે, જે સામાન્ય રીતે રૂપિયાના મૂલ્યને ટેકો આપે છે. તેલના ભાવમાં આ ઘટાડો યુનાઇટેડ સ્ટેટ્સ અને ઈરાન વચ્ચેના તણાવમાં ઘટાડો થયા પછી થયો છે, બંને રાષ્ટ્રો વચ્ચે નવેસરથી વાટાઘાટો થવાના આશાવાદે યુએસ ડોલર ઇન્ડેક્સમાં પણ શ્રુઆતી કારોબારમાં સામાન્ય નરમાઈ આવી હતી, જે રૂપિયા જેવા ઉભરતા બજાર ચલણો માટે વધુ અનુકૂળ વાતાવરણમાં ફાળો આપે છે. ચલણ બજારમાં સકારાત્મક ભાવના હોવા છતાં, રોકાણકારો વિદેશી સંસ્થાકીય રોકાણકારો (FII) ના વર્તન પર નજર રાખી રહ્યા છે. એક્સચેન્જ ડેટા દર્શાવે છે કે સોમવારે એફઆઇઆઇ ચોખ્ખા વેચાણકર્તા હતા, અને રૂ. 1,688.23 ક્રરોડની ઇક્વિટીનું વેચાણ કર્યું હતું. વિદેશી રોકાણકારો દ્વારા સતત વેચાણ સ્થાનિક ચલણ પર દબાણ બનાવી શકે છે, ભલે તેલના ભાવ જેવા બાહ્ય પરિબળો સહાયક દેખાય. આગળ વધતાં, બજારના સહભાગીઓ વૈશ્વિક તેલના ભાવમાં કોઈપણ ફેરફાર અને યુએસ-ઈરાન રાજદ્વારી સંબંધો સંબંધિત વધુ અપડેટ્સ પર નજર રાખશે.

ફોરેક્સ બજાર

ડોલર	95.85 રૂ.
યુરો	108.92 રૂ.
પાઉન્ડ	127.80 રૂ.
યેન	0.5848 રૂ.

દક્ષિણ કોરિયાનું બજાર કોસ્પી 12 ટકા તૂટયું

ફક્ત બે કંપનીના શેરોએ કોસ્પી ઇન્ડેક્સને ઉંધો પાડી દીધો

નવી દિલ્હી, તા. 28: છેલ્લા એક મહિનામાં કોરિયન શેરબજારમાં મોટા ઘડાકાભડાકા જોવા મળ્યા છે. આ સમયગાળા દરમ્યાન બજારના મુખ્ય ઇન્ડેક્સ 28 ટકાથી વધુનો ઘટાડો થયો છે. જે આજે કોસ્પી 12 ટકા ઘટ્યો હતો. આ ઘટાડામાં ચિપ બનાવતી બે કંપનીઓના શેરનો મોટો હાથ છે. જોકે, આ ઘટાડા છતાં દક્ષિણ કોરિયાનું બજાર છેલ્લા એક વર્ષમાં વિશ્વનું સૌથી ઝડપથી વિકસતું બજાર છે. છેલ્લા એક વર્ષમાં દક્ષિણ કોરિયાના શેરબજારમાં લગભગ 88 ટકાનો ઉછાળો આવ્યો છે. છેલ્લા એક મહિનાથી દક્ષિણ કોરિયાના બજાર પર વેચાણનું દબાણ છે. સૌથી મોટો ઘટાડો એસકે હાયનીક્સ અને સેમસંગ ઇલેક્ટ્રોનીક્સના શેરમાં જોવા મળ્યો છે. એસકે હાયનિક્સના શેરમાં 14 ટકાથી વધઉ તુટી પડયા હતા. છેલ્લા એક મહિનામાં 41 ટકાનો ઘટાડો થયો છે. કોસ્પીમાં આ બંને કંપનીઓનું વેઇટેજ લગભગ 60 ટકા છે. હવે ચિપ મેન્યુફેક્ચરીંગ કંપનીઓના શેરમાં રોકાણકારોનો રસ ઘટી રહ્યો છે.

સેન્સેક્સ	-69.86	76765.92
નિફ્ટી	-10.60	23985.35
બેન્ક નિફ્ટી	-331.60	56755.60

નિફ્ટી

ટોપ ગેઇનર્સ

કંપનીનુંનામ	ટકાવારી	ભાવ
ટીસીએસ	4.46	2398.00
ઇટર્નલ	4.23	308.35
ટેક મહિન્દ્રા	3.82	1635.20
નેસલે ઇન્ડિયા	3.16	1491.80
સીપલા	2.50	1444.60

ટોપ લુઝર્સ

કંપનીનુંનામ	ટકાવારી	ભાવ
એચયુએલ	6.99	2022.70
ભારત ઇલે.	4.46	389.00
કોલ ઇન્ડિયા	4.06	410.15
ટાટા કન્ઝયુમર	2.28	1082.10
એનટીપીસી	2.01	343.75

સેન્સેક્સ

ટોપ ગેઇનર્સ

કંપનીનુંનામ	ટકાવારી	ભાવ
ટીસીએસ	4.47	2397.80
ઇટર્નલ	4.02	307.65
ટેક મહિન્દ્રા	3.86	1635.15
ઇન્ફોસીસ	2.47	1105.75
ટાઇટન કંપની	2.44	4855.00

ટોપ લુઝર્સ

કંપનીનુંનામ	ટકાવારી	ભાવ
એચયુએલ	6.97	2023.15
ભારત ઇલે.	4.41	389.15
એનટીપીસી	1.95	343.80
પાવરગ્રીડ	1.25	285.30
ICICI બેન્ક	1.20	1427.65

ચાર્ન બજાર સુરત

(GST સાથેના ભાવ)

નરેશ / મુકેશ ઘીવાળા ૩૫૧૬૪૪૬ - ૨૫૯૯૯૭૪

પ્રફુલ/સાલાસર/ડેપલોન	રૂા.	૭૫/૩૬ ''	૧૩૧	-----	---
૩૦/૨૪ બ્રાઇટ	૨૫૩	૫૦/૩૬ ''	૧૪૦	૮૦/૭૨ બ્લેક રોટો	૧૪૯.૨૫
૩૦/૩૬ એફડી	૨૬૨.૫	૫૦/૪૮ SD/ક્રેપ	૨૪૬	**ગાર્ડન**	
લોકલ		**RIL રિલાયન્સ**		૪૮/૨૪ એફડીવાય	૧૩૬
૬૨/૩૬ ક્રિમ્પ	૧૪૧	૯૦/૩૬ ક્રિમ્પ	૧૩૫.૫	૩૦/૧૪ ક્રિમ્પ	૧૯૫
૬૮/૩૬	૧૩૮.૫	૧૧૪.૧૩ રોટો	---	૬૨ ક્રિમ્પ	૧૪૩
૭૨/૩૬ ક્રિમ્પ	૧૩૬.૫	૧૦૦ ટેક્ષ	૧૩૪.૫	૬૮ ક્રિમ્પ	૧૪૧
૯૦/૩૬ ક્રિમ્પ	૧૩૪.૫	**વેલનોન** (જીએસટી સાથે)		૭૨ ક્રિમ્પ	૧૩૯.૫
૮૪/૪૮ ક્રિમ્પ	૧૩૫.૫	૮૦/૭૨ રોટો	૧૪૦	૭૫ ક્રિમ્પ	૧૩૮.૫
૩૦/૧૪ ક્રિમ્પ		૮૦/૭૨ ફોલ્ડર	૧૪૯.૨૫	૮૦ ક્રિમ્પ	૧૩૬
૮૦/૭૨ રોટો.	૧૩૮.૫	૧૬૦ ડીસ્કેટ	૪૯.૨૫	૮૦/૭૨ રોટો	૧૪૦
૮૦/૩૬ રોટો.	૧૩૭.૫	---	---	૩૦/૨૪ બ્રાઇટ	---
૧૫૦/૪૮બ્રાઇટ	૧૩૪	૮૦/૧૦૮ ''	૧૪૧.૫	૩૦/૩૬ એફડી	---
				TPM	૧૩૯

જથ્થાબંધ ખાંડબજાર

પ્રતિ ક્વિન્ટલ ભાવ (રૂા.)

મહારાષ્ટ્ર	
એમ-૩૦ (ભરવાલાયક)	૫૦૦૦
એમ-૩૦	૫૦૦૦
એસ-૩૦	૪૯૦૦
ગુજરાત	
એમ-૩૦	૪૯૦૦
એસ-૩૦	૪૮૦૦

સોના-ચાંદી સુરત

(ટેક્ષ સહિત)

સટાન્ડર્ડ સોનું	૧૪૬૬૯૦
તેજાબી સોનું	૧૪૬૬૦૦
દાગીના-૨૨ કેરેટ	૧૩૯૩૫૫
દાગીના-બીએસઆઇ હોલમાર્ક	૧૪૩૭૫૫
સોનાનાં બિસ્કીટ	૧૪૬૬૯૦૦
ચાંદી (૯૯૯)	૨૨૩૮૦૦
ચાંદી સિક્કા	૨૨૫૩૦૦

તેલ બજાર સુરત

૧૫ કિલોના ભાવ

સીંગતેલ (૧૫ કિ.)	૩૧૮૦	કોપરેલ	૪૫૦૦
સીંગતેલ (૧૫ લિ.)	૨૯૫૦	વનસ્પતિ ઘી	૨૫૬૦
સીંગતેલ (૫ લી)	૯૮૦	સનફ્લાવર	૨૫૮૦
કપાસીયા (૧૫ કિ.)	૨૮૩૦	તલતેલ	૪૫૦૦
કપાસીયા (૧૫ લિ.)	૨૬૦૦	દિવેલ	૨૫૦૦
કપાસીયા (૫ લિ.)	૯૩૦	મકાઇ તેલ	૨૬૦૦
સરસીયું તેલ	૨૯૮૦		

જુન ક્વાર્ટરમાં મ્યુચ્યુઅલ ફંડ્સની જોરદાર ખરીદી, પણ 60 કંપનીમાં હિસ્સો ઘટાડ્યો

છેલ્લા એક વર્ષમાં સેન્સેક્સમાં 8.50 ટકા અને નિફ્ટીમાં 6.50 ટકા નકારાત્મક વળતર આપ્યું

મુંબઈ, તા. 28: ભૌગોલિક રાજકીય અનિશ્ચિતતા, નબળા અર્નિંગ્સ તથા ઊંચા મૂલ્યાંકનો વચ્ચે પણ મ્યુચ્યુઅલ ફંડ હાઉસોએ ભારતીય શેરબજારમાં ખરીદી કરતા રહ્યા છે અને તેના લીધે બજારને ટેકો મળ્યો હતો. મ્યુચ્યુઅલ ફંડ હાઉસો લાંબા સમયથી ભારતીય ઈક્વિટીસમાં નેટ ખરીદદાર રહ્યા છે. બદલાતા મૂલ્યાંકનો વચ્ચે સમાપ્ત થયેલા જૂન ત્રિમાસિકમાં ઘરેલુ મ્યુચ્યુઅલ ફન્ડસ ભારતીય ઈક્વિટીસમાં જોરદાર ખરીદી કરી હોવા છતાં 60 જેટલી કંપનીઓ એવી હતી કે જેમાં તેમના હોલ્ડિંગ્સમાં ઘટાડો કર્યો હોવાનું પ્રાપ્ત ડેટા પરથી કહી શકાય એમ છે. જૂનમાં સતત ચોથા ત્રિમાસિકમાં મ્યુચ્યુઅલ ફન્ડોએ હોલ્ડિંગ્સમાં ઘટાડો કર્યો છે. ઈક્વિટી સ્કીમ્સના હેતુને ધ્યાનમાં રાખી ફન્ડ હાઉસો સમયાંતરે પોતાના પોર્ટફોલિયોમાં ફેરબદલ કરતા રહે છે. કંપનીના વેલ્યુએશન તથા ઈન્વેસ્ટમેન્ટની અન્ય તકોને ધ્યાનમાં રાખી આ ફેરફારો કરાતા હોય છે, એમ એક વિશ્લેષકે જણાવ્યું હતું. છેલ્લા એક વર્ષમાં એટલે કે જૂન 2025થી મ્યુચ્યુઅલ ફંડોએ રૂપિયા 5.50 લાખ કરોડનું રોકાણ કર્યું છે જ્યારે વિદેશી રોકાણકારોએ રૂપિયા 3.85 લાખ કરોડની વેચવાલી કરી છે. ભારતીય ઈક્વિટીસમાં વોલેટિલિટીને ધ્યાનમાં રાખી ફંડો પોતાના હાથમાં રોકડ જાળવી રાખવાનો પણ વ્યૂહ ધરાવે છે, જેથી બજારમાં કરેકશનના સમયે તેમને ખરીદીની તક મળી રહે. ઘરઆંગણે મજબૂત ઈન્ફ્લો છતાં, વૈશ્વિક બજારોની સરખામણીએ ભારતીય બજારોની કામગીરી નબળી જોવા મળી રહી છે.

બે વર્ષમાં ચીન 173 ટન ખરીદી સાથે સોનામાં સૌથી મોટું ખરીદદાર બન્યું

નવી દિલ્હી, તા. 28: સોના અને ચાંદીની કિંમતોમાં જે ભારે અફરાતફરીનો માહોલ જોવા મળી રહ્યો છે, જેના પગલે વિશ્વભરના ગોલ્ડ રોકાણકારોમાં ભારે દહેશતનો માહોલ જોવા મળ્યો છે, પણ ચીને છેલ્લા બે વર્ષમાં સોનામાં સતત ખરીદી કરી રહી છે. માર્ચ 2024 બાદ જુનમાં સૌથી વધુ પ્રમાણમાં સોનાની ખરીદી કરી છે. જેના લીધે આંતરરાષ્ટ્રીય બજારમાં સોનાની કિંમતોમાં ઘટાડા પછી પણ માગ ચાલુ રહેવા પામી છે. એક અંદાજે 173 ટન સોનાની ખરીદી કરી છે. જિનરૂઇ ફ્યુચર્સ કંપનીના નિષ્ણાત જિજિયે વુએ કહ્યું કે, તાજેતરમાં વધેલી માગની એક મહત્વનું કારણ રોકાણખારોના બાઈંગ ધ ડિપ છે. કોર્મશીયલ બેન્કોને રિટેલ બુલિયન વેચાણ અને ગોલ્ડ એક્યુમુલેશન પ્લાન માટે ફિઝઇકલ ગોલ્ડની સ્ટોક બનાવી રાખવાની જરૂર છે. આ સાથે જ માગ વધવાની સ્થિતિ માટે કેટલીક સેફ્ટી રિઝર્વ પણ રાખવામાં આવી રહી છે. શાંઘાઇ ગોલ્ડ એકસચેન્જના આંકડા પ્રમાણે બુલિયન બેક્ડ એકસચેન્જ ટ્રેડેડ ફંડમાં પણ આ વર્ષે આશરે 38 ટન નેટ ઇનફ્લો જોઇ શકાય છે.

અમેરિકા પાસે શસ્ત્રો ખૂટી ગયા માટે ડોનાલ્ડ ટ્રમ્પને યુદ્ધ બંધ કરવાની ફરજ પડી

ઈરાન પર હુમલો કર્યા પછી અમેરિકાની હાલત સાપે છછૂંદર ગળ્યા જેવી થઈ છે. અમેરિકાના રાષ્ટ્રપતિ ડોનાલ્ડ ટ્રમ્પે ધાર્યું હતું કે ઇરાકની જેમ ઇરાનને પણ એકાદ અઠવાડિયામાં હરાવી શકાશે, પરંતુ તેમની આ ધારણા ભયંકર રીતે ખોટી સાબિત થઈ છે. ડોનાલ્ડ ટ્રમ્પે ઇરાન પર મોટા અને નિર્ણાયક લશ્કરી હુમલાની યોજના બનાવી હતી અને તેની ધામધૂમથી જાહેરાત પણ કરી હતી, પરંતુ તેમણે પોતાનો નિર્ણય મુલતવી રાખ્યો છે. તેનું કારણ પેન્ટાગોન તરફથી આપવામાં આવેલી ચેતવણી છે, જેણે અમેરિકાના વહીવટીતંત્રને ચિંતામાં મૂકી દીધું છે. પેન્ટાગોને સ્પષ્ટ શબ્દોમાં જણાવ્યું છે કે અમેરિકા પેટ્રિઅટ ઇન્ટરસેપ્ટર મિસાઇલોની તીવ્ર અછતનો સામનો કરી રહ્યું છે. પરિસ્થિતિ એવી છે કે એપ્રિલના અંત સુધીમાં અમેરિકન સૈન્યએ મધ્ય પૂર્વમાં ૧,૨૦૦થી વધુ પેટ્રિઅટ ઇન્ટરસેપ્ટર મિસાઇલોનો ઉપયોગ કરી દીધો હતો. જો યુદ્ધ આ જ ગતિએ ચાલુ રહેશે અને વધુ વિસ્તરશે, તો પેટ્રિઅટ ઇન્ટરસેપ્ટર મિસાઇલોનો જથ્થો ખૂટી જશે અને અમેરિકન સૈન્ય માટે મધ્ય પૂર્વમાં તૈનાત પોતાના સૈનિકો તથા સાથી દેશોનું રક્ષણ કરવું મુશ્કેલ બની જશે. શસ્ત્રોની અછતને કારણે અમેરિકા હાંફી રહ્યું છે. અમેરિકન અધિકારીઓના જણાવ્યા અનુસાર, વ્હાઇટ હાઉસમાં તાજેતરની ચર્ચાઓ ઇન્ટરસેપ્ટર મિસાઇલોની ઘટતી સંખ્યાના મુદ્દા પર કેન્દ્રિત રહી છે.

આ દાવા અનુસાર, જોર્ડનમાં ઇરાની મિસાઇલે અમેરિકાની એર ડિફેન્સ વ્યવસ્થાને ભેદીને હવાઈ હુમલો કર્યો હતો, જેમાં ત્રણ અમેરિકન સૈનિકોના મોત થયા હતા. આ ઘટનાથી અમેરિકામાં વ્યાપક આક્રોશ ફેલાયો છે. ધ ન્યૂ યોર્ક ટાઇમ્સના સૂત્રોના જણાવ્યા અનુસાર, અમેરિકન જનરલ ડેન કેને જણાવ્યું છે કે જો ઇરાન સાથે પૂર્ણ સ્તરનું યુદ્ધ થાય, તો મધ્ય પૂર્વમાં યુ.એસ. સેન્ટ્રલ કમાન્ડ પાસે ઉપલબ્ધ મિસાઇલોની સંખ્યામાં નોંધપાત્ર ઘટાડો થશે. બીજી તરફ, ઇરાની સૈન્ય પાસે મિસાઇલોનો વિશાળ જથ્થો હોવાની શક્યતા વ્યક્ત કરવામાં આવી રહી છે. ધ ન્યૂ યોર્ક ટાઇમ્સ અને એક્સિઓસના અહેવાલો અનુસાર, ડોનાલ્ડ ટ્રમ્પે ૨૪ જુલાઈ, ૨૦૨૬ના રોજ તેમના ટોચના સલાહકારો અને કેબિનેટ મંત્રીઓ સાથે ઉચ્ચસ્તરીય બેઠક યોજી હતી. આ બેઠક બાદ તેમણે અમેરિકન સૈન્યને ઇરાન પર નવા અને મોટા હવાઈ હુમલા અટકાવવા માટે કડક આદેશ આપ્યા હતા.

કુવૈત અને બહેરીન પર ઇરાનના હુમલાના વધતા ખતરા વચ્ચે હવે ગલ્ફના દેશો પણ સીધા સંઘર્ષમાં ખેંચાઈ રહ્યા હોવાના અહેવાલો સામે આવી રહ્યા છે. ઇરાન-ઇઝરાયલ સંઘર્ષમાં બહેરીન અને કુવૈતે પહેલી વખત ઇરાન પર સંયુક્ત હુમલો કર્યો હોવાનું કહેવામાં આવી રહ્યું છે, જેમાં યુએઈ પણ તેમને ટેકો આપી રહ્યું છે. ઇરાની સૈન્યએ બહેરીનના ઇસા એર બેઝ અને જોર્ડનના અલ-અઝરાક લશ્કરી મથક પર 'આરશ' નામના આત્મઘાતી ડ્રોન વડે હુમલો કર્યો હોવાનું જણાવવામાં આવી રહ્યું છે. બીજી તરફ, હૂથીઓ સાઉદી અરેબિયાની તેલ રિફાઇનરીઓ પર મિસાઇલો છોડીને હુમલા કરી રહ્યા છે, ત્યારે ડોનાલ્ડ ટ્રમ્પે અમેરિકન સૈન્યને ઇરાન પર હુમલો ન કરવાનો આદેશ આપ્યો હોવાનું પણ કહેવાય છે. દરમિયાન, ઇરાને બ્રિટનને ખુલ્લેઆમ ચેતવણી આપી છે કે જો તે અમેરિકાને ટેકો આપશે, તો તેના પ્રદેશ અને તેના સૈનિકોને ઇરાની મિસાઇલોથી નિશાન બનાવવામાં આવશે.

બીજી તરફ, હૂથીઓએ સાઉદી તેલ રિફાઇનરીઓ પર મિસાઇલો અને ડ્રોન વડે હુમલા કર્યા હોવાનું પણ સામે આવ્યું છે. ડોનાલ્ડ ટ્રમ્પે રશિયા અને ચીનને આ સંઘર્ષથી દૂર રહેવાની ચેતવણી આપી છે. ચીનના રાષ્ટ્રપતિ શી જિનપિંગ અને રશિયન રાષ્ટ્રપતિ વ્લાદિમીર પુતિને તેમને ખાતરી આપી હોવાનું જણાવવામાં આવે છે કે તેઓ ઇરાનને શસ્ત્રો પૂરા પાડશે નહીં. જો ચીન કે રશિયા આ વચનનો ભંગ કરશે તો તેમને ગંભીર પરિણામોનો સામનો કરવો પડશે.

આ યુદ્ધ શરૂ થયું ત્યારે યુદ્ધ નિષ્ણાતોને ભય હતો કે તે મધ્ય પૂર્વની સરહદો ઓળંગીને સમગ્ર

ટુ ધ પોઇન્ટ

▪ સંજય વોરા ▪

વિશ્વને પોતાની ઝપેટમાં લઈ શકે છે. હવે આ ભય સાચો પડતો દેખાઈ રહ્યો છે. વોલ સ્ટ્રીટ જર્નલના એક અહેવાલમાં દાવો કરવામાં આવ્યો છે કે કુવૈત અને બહેરીને ઇરાનની અંદર હુમલા શરૂ કર્યા છે. જોકે, બંને દેશોએ સત્તાવાર રીતે તેની પુષ્ટિ કરી નથી. આ સંકેત આપે છે કે આરબ દેશો પણ આ લાંબા અને લોહિયાળ યુદ્ધમાં વધુને વધુ ફસાઈ રહ્યા છે. ઇરાની મીડિયા અને લશ્કરી સૂત્રોના જણાવ્યા અનુસાર, ઇરાને જોર્ડન, કુવૈત અને બહેરીનમાં આવેલા અમેરિકન લશ્કરી મથકોને જવાબી હુમલામાં નિશાન બનાવ્યા છે. બહેરીનમાં અમેરિકન નૌકાદળના પાંચમા કાફલા પર ડ્રોન અને મિસાઇલોથી હુમલો કરવામાં આવ્યો હોવાનું પણ જણાવાયું છે, જેના બાદ અનેક વિસ્ફોટોના અવાજો સંભળાયા હતા. યમનના હૂથી બળવાખોરોએ સાઉદી અરેબિયા પર વધુ એક મોટો હુમલો કર્યો હોવાનું દાવો કર્યો છે. હૂથીઓના જણાવ્યા અનુસાર, તેમણે ૨૫ જુલાઈના રોજ સાઉદી અરેબિયાના જાઝાનમાં આવેલી અરામકો રિફાઇનરીને ત્રણ બેલિસ્ટિક મિસાઇલોથી નિશાન બનાવી હતી. જાઝાન રિફાઇનરી સાઉદી અરેબિયાની પાંચમી સૌથી મોટી તેલ સુવિધા માનવામાં આવે છે. હૂથીઓ દાવો કરી રહ્યા છે કે તેમનો હુમલો સફળ રહ્યો હતો. તેમણે બે અલગ-અલગ લશ્કરી કાર્યવાહી હાથ ધરી હતી. પ્રથમ હુમલામાં જાઝાનમાં આવેલી અરામકોની સંવેદનશીલ સુવિધાઓને નિશાન બનાવવા માટે ડઝનબંધ બેલિસ્ટિક મિસાઇલો અને ડ્રોનનો ઉપયોગ કરવામાં આવ્યો હતો, જ્યારે બીજા હુમલામાં યાનબુ સ્થિત અરામકો સુવિધાઓને નિશાન બનાવવા માટે બેલિસ્ટિક મિસાઇલો, ક્રુઝ મિસાઇલો અને ડ્રોનનો ઉપયોગ કરવામાં આવ્યો હતો.

આજ સુધી અમેરિકા અને ઇઝરાયલ ઇરાનની પરમાણુ સુવિધાઓને સંપૂર્ણપણે નષ્ટ કરી શક્યા નથી. હવે ડોનાલ્ડ ટ્રમ્પ એવું માની રહ્યા હોવાનું જણાવવામાં આવી રહ્યું છે કે જો ઇરાનની પરમાણુ ક્ષમતાઓને ટૂંક સમયમાં સંપૂર્ણપણે નષ્ટ નહીં કરવામાં આવે, તો ઇરાન ઇઝરાયલ તેમજ સમગ્ર આરબ વિશ્વ માટે ગંભીર ખતરો બની શકે છે. દરમિયાન, ટ્રમ્પે ઇરાન સામેના યુદ્ધમાં યુક્રેનને સામેલ કરવાના પ્રયાસો શરૂ કર્યા હોવાનું પણ કહેવાય છે. ઝેલેન્સકીએ ટ્રમ્પને ખાતરી આપી હોવાનું કહેવાય છે કે તેઓ ઇરાનના શાહિદ-૧૩૬ ડ્રોન અને મિસાઇલોનો સામનો કરવા માટે પોતાના નિષ્ણાત કમાન્ડરો અને વિશેષ ટીમો મોકલવા તૈયાર છે. આ યુદ્ધમાં સૌથી મોટો વળાંક પિકેક્સ પર્વત પરનો હુમલો માનવામાં આવી રહ્યો છે. નાતાન્ઝ પરમાણુ સંકુલ નજીક પર્વતના લગભગ ૧૦૦ મીટર નીચે બનાવવામાં આવેલું આ બંકર ઇરાનનું સૌથી સુરક્ષિત સેન્ટ્રિફ્યુજ કેન્દ્ર ગણાય છે અને ટ્રમ્પ તેને કોઈપણ કિંમતે નષ્ટ કરવા માંગે છે.

શું પેન્ટાગોને ઇરાનના સમુદ્ર અને આકાશ પર નિયંત્રણ મેળવવા માટે યુક્રેન પાસેથી નવી લશ્કરી ટેકનોલોજી શીખવાનું નક્કી કર્યું છે? શું અમેરિકાને ઇરાન સામે લડવા માટે પોતાની વ્યૂહરચના બદલવાની ફરજ પડી છે? ડોનાલ્ડ ટ્રમ્પ અને યુક્રેન વચ્ચેના કથિત ગુપ્ત સોદા અંગેના નવા ખુલાસાઓએ સૌનું ધ્યાન ખેંચ્યું છે. યુક્રેનની મગુરા ડ્રોન બોટ અને એન્ટી-ડ્રોન ઇન્ટેલિજન્સ હવે અમેરિકન નેવીનો ભાગ બનવાની તૈયારીમાં હોવાનું કહેવાય છે. આ ટેકનોલોજી ઇરાન માટે પડકારરૂપ બની શકે છે. હોર્મુઝ જળમાર્ગમાં ઇરાનની સૌથી મોટી તાકાત તેની નાની પરંતુ અત્યંત ઝડપી આત્મઘાતી હુમલાખોર બોટો છે, જેનો ઉપયોગ તે અમેરિકન યુદ્ધજહાજોને પડકારવા માટે કરે છે. અમેરિકા હવે આ પડકારનો જવાબ યુક્રેનની ડ્રોન બોટ ટેકનોલોજી દ્વારા આપવાની તૈયારીમાં હોવાનું કહેવાય છે.

એક તરફ અમેરિકન સૈન્યના વરિષ્ઠ કમાન્ડરોમાંના એક એડમિરલ બ્રેડ કૂપરે ઇરાન પર હુમલા રોકવાનું સૂચન કર્યું છે, જ્યારે બીજી તરફ અમેરિકન જનતાનો મોટો વર્ગ આ ય